

CHĘTNY (43) ai

comp chętniejszy (8); -ejszy (3), -(e)jszy (5).

sg m N chętny, chętniejszy (11). \diamond *G* chętnego (2); -ého (1), -(e)go (1). \diamond *A* chętn(e)go (3). \diamond *I* chętnym (3). \diamond *f G* chętnój, chętniejszój (2); -ěj (1), -(e)j (1). \diamond *D* chętn(e)j (1). \diamond *A* chętną (1). \diamond *I* chętniejszą (1). \diamond *n N* chętn(e), chętniejsz(e) (4). \diamond *G* chętn(e)go (1). \diamond *A* chętn(e) (2). \diamond *I* chętniejszym (1) \diamond *pl N m pers* chętni, chętniejszy (3). *subst* chętn(e) (1). \diamond *D* chętnym (1). \diamond *A m pers* chętné (3); -é (1), -(e) (2). *subst* chętné (3); -e (1), -(e) (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Sklonny do czegoś, mający chęć (przeważnie z odcieniem dodatnim); pilny, gorliwy, ochotny, pełen chęci, gotowy, skłonny, skory; uprzejmy, życzliwy, przychylny; przyjemny; affectus, benevolus, incensus, inflammatus, libens, lubens, perbenevolus, perlubens, perstudiosus, prolixus, propensus, studiosus Cn (42) : Ieft ſerce Aiáxowo w tym máluczkiem ćiele/ Y máło nie chętnieyſze ták rzec mogę ſmieie. PaprPan Cc2v; ModrzBaz 43v; KochJez A4v; Páńſkie oczy twoie/ Niechay vznáią chętné dáry moię. ZawJeft 19; atu trzeba dawac Rodowitom chetnym aby teź ratowali Rzeczptą ku tak pretkiemu y częstemu nieprzyiacielowi. ActReg 131, 135; GostGospSieb +4v; GórnTroas 60; Niechći ięzyk moy chętny/ winną cześć oddawa GrabowSet X2v, A3, F4v, I2v, N3; SarnStat 1067, 1080; CzahTr F, K3; SapEpit A4.*

chętny do czego (8): *iż do poczćiwych ſpraw/ były po wŕzelki czás biaległowy thák chętné/ iáko męſzczyzni GórnDworz X6v; PaprPan D4v, O; ModrzBaz 82v; Phil H4; GrabowSet N2, S4v; VotSzl B3.*

chętny z czego (1): *Trzeba mu teź ſwobody/ trzeba wkładnoſći/ Bo kaźdy niźli s ſtráchu/ chętnieyſzy z miłoſći. RejZwierz 102v.*

chętny komu, czemu (4): *KochPs 180; To pan/ y iádác na ſrebrze godnieyſzy/ Komu żelázny Mars bęďdzie chętnieyſzy. KochPieś 38; GrabowSet S3v; KlonWor 71.*

chętny ku komu (2): *Widźicie tu Monárchę ku ſobie chętnego/ Y do boiu weſpołek z wámi gotowego. CzahTr Fv; PudłDydo [B5].*

chętny przeciw komu (1): *A to wszytko ſię gwoli wm MMPanu stało, omnem gratitudinem animi wm pokazuiác iako dobry krol y Pąn nasz scodrobliwie przeciw wm chętny. ActReg 170.*

cum inf (2): *Y owłfem okaź miły pánie/ iákiſ ieft/ a iáko waźne możnoſći twoie/ ábych my tem chętnieyſy byli opiewáiąc wyłławiác wielmoźnoſći twoie. RejPs 30v; KochZg A4v.*

W charakterystycznych połączeniach: chętna(-e) czujnoſć (2), *serce* (3), *staranie* (2).

Zwroty: »okazać chętną twarz« = być życzliwym (1): *A okaź im chętną twarz/ niech vznáią twoi/ Ze wdźięcznym goſćiem bęďą OstrEpit Av.*

»chętnym stawić się« = okazać gotowoſć (2): *ActReg 87; O rzecz miłą proſim/ w czym choć ſie chętnym ſtáwiſz/ Nas przedſię náząd z náłżą nágradą zoſtawiſz. GórnTroas 19.*

Szeregi: »gotowy i chętny« (4): *Vźalmy ſię teź wźdy kiedy frogiey niewoley bráćiey náłzey miłey (á mogę rzec że oſobliwſzey/ bo do boiu gotowłzey y chętnieyſzey) w kráiącch Rułkich VotSzl B3.*

W przen [o przedmiotach martwych] (2): *VCiełzna lutni/ w którój ſłodkie ſtróny Bijác Amphión/ kámiem roſproſzóny Zwabił ná kupę: á z chętnéy opoki Wítał mur ſzóroki. KochPieś 49; SzarzRyt C4.*

a. *W funkcji rzeczownika (1)* : Chętne pośilay/ przywiedź ociętnego/ Dla wieczney chwały/ Máieftatu twego. *GrabowSet I2v.*

2. *Pobudzający chęć (1)* : á aptekarz vczyni lektwarze chętne *FalZioł +2v.*

Synonimy: chcący, chciwy, gotowy, ochotny, pilny, skłonny, uprzejmy, życzliwy.

Cf **CHĘTLIWY, CHUTKI, CHUTLIWY, NIECHĘTNY**

MM